

SČVP

ZPRÁVODAJ

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel

4/97
ročník 7

Březen...

Bylo to v březnu 1947e. Je to pro nás, volynské Čechy - památný měsíc, měsíc našeho návratu do vlasti. Začínal pochmurně a mlhavě mraky visely nad krajinou, jako by i příroda se pláčem loučila s lidmi, kteří tuto zemi opouštěli. Ano, volyňští Češi opouštěli svá rodná místa, své "chátě", ve kterých toho tolik, tolik prožili a které najednou byly pro ně tak strašně blízké... Každý kout a každé místečko v ní bylo v tento den tak strašně drahé jako nikdy dříve - a déšť i slzy odjíždějících splývaly v jeden proud.

Cesta na nádraží byla těžká v rozbrzděném sněhu, někde na polích ještě ležel sníh, někde se již černala zem, jako předzvěst přicházejícího jara a každý z těch pouťníků se otáčel ještě, aby naposledy zamával místům, kde se narodil a vyrůstal a chtělo se jim nahlas zakřičet - na shledanou, sbohem - leč smutek stáhl hrdlo, z něhož nevyšlo ani slůvko a konečně pomalu táhli vozy, na kterých měli naložené veškerý svůj majetek. Lidé šli mlčky vedle nich, a každý z nich si říkal. Díky Bohu, že konečně jedeme domů - domů? Ale co nás tam čeká? Jak nás uvítá vlast, po níž jsme tolik toužili. Za ní jsme bojovali?

Necháváme zde zemi, která nás živila, ve které jsme vyrůstali, necháváme zde své dětské sny a lásky, necháváme zde hroby svých nejdražších, svou vesničku v zahradkách, kterou Bůh ví kdy uvidíme, uvidíme-li ji vůbec. A v těchto trudných myšlenkách dojeví na nádraží. Křik Železničářů, hvízd lokomotivy přerušil ty chmurné myšlenky, a když bylo ukončeno nakládání a vlak se pomalu rozjížděl, jako by i on chtěl ještě prodloužit loučení lidí se svou již bývalou domovinou, poslední sbohem a poslední zamávaní zemi, v níž prožili kus svého těžkého života.

Trvalo to dlouho, plných čtrnáct dní - než Tito pouťníci s mnohými

peripetemi dojeví na československé hranice - hranice, která dělila dvě země, tu, kterou opouštěli a tu, do níž se vraceli - hranice, která rozdělila dva světy: jeden, který byl ovládnut vášněmi a politickou ideologií nepodobnou té, do níž se vraceli, byla to propast mezi tím, co bylo a tím, co bude. A znovu si lidé kladli otázku: "Co nás tu čeká, jak nás lidé přijmou, jak si zvykneme na úplně jiný řád a jiný způsob života a zvykneme si vůbec? Ale ano, zvykli jsme si.

Prošla léta, bylo jich padesát, každý z nás si prodělal svou kalvárii - my jsme zapustili kořeny hluboko do rodné země a se svým národem jsme splynuli - a život běží dál, jako by se nic nestalo - jen na tu "naši" Volyně jsme nezapomněli - ne - to snad nejde. Václav Dubec

Chomutovský příklad

Za správný konec to vzali v Chomutově, když v březnu vzpomínkové setkání, pořádané k 50. výročí návratu volynských Čechů do staré vlasti doprovázeli poměrně rozsáhlou a pěkoun výstavkou.

Krajanovi Václavu Kytlovi z Maštova (rozenému Kupičovskému) a několika oběťmi spolupracovníkům se podařilo k tomuto výročí shromáždit řadu dokumentů o životě Čechů v Kupičově a v některých dalších obcích na Volyni. Poměrně kvalitní vzácné - niny fotografie, z nichž některé pocházely dokonce ze začátku tohoto století, zajímavé dokumenty, školní vysvědčení, křestní listy z minulého století, snímky z odjezdu rodin do ČSR, zajímavé výšivky - to všechno připomíná čtenářovi, přestý, ale ne vždy lehký život Čechů na Volyni.

Zvláštní pozornost si zaslouží vystavovaný originál válečné odstředivky mléka (majetek p. Kytla), kterou si vyráběli naši krajané ve druhé světové válce, když němečtí okupanti zrekvirovali našim zemědělcům běžné odstředivky mléka různých toadních značek. Zde prokázali svůj um a vyrobili hrnec s kohočkem u dna a zamontovaným skleněným průzorem. Na povrch mléka v tomto hrnci, či "odstředivce" vystoupila

smetana po několika hodinách. Mléko se pak odtočilo a průzorem se sledovalo, jak smetana klesá ke dnu...

Je to velmi zachovalý originál, který by si zasloužil, aby byl vystavován na naší celostátní putovní výstavě. Krajan Kytla a jeho pomocníci, vedení regionální organizace SČzV na Chomutovsku v čele s obětavou předsedkyní Jiřinou Katerovou prokázali, že i s nedostatkem vhodných rekvizit lze uspořádat dobrou a písobitnou výstavku o naší minulosti.

Zároveň dali podnět ostatním regionům naší organizace a příklad, jak i při omezených možnostech je možno přispět k objasnění a obohacování historie naší bývalé menšiny na Volyni. Rostislav Hlaváček

Vážená redakce,

dovoluji mi touto cestou poděkovat Vám a současně i všem našim krajanům, kteří mi blahopřáli k udělení státního vyznamenání - medaile Za hrůstní - které mi propůjčil prezident republiky.

Toto vyznamenání jsem přijímal s vědomím společného boje s mými kamarády a spolubojovníky za svobodu našeho národa a suverenitu našeho státu. Společně jsme bojovali a navzájem se v tomto boji podporovali.

Jaroslav Sochora, Černobylna 1345
438 01 Žatec

Rok 1997 - 50 let od návratu do vlasti

Letošní rok je tomu padesát let, kdy v tomto jarním období přijížděly transporty do různých míst Československé republiky s volynskými Čechy.

Jiří Řebl - volynský spisovatel - napsal řadu básní z pobytu na Volyni. Mezi nimi zvlášť vyniká báseň Návrat.

V roce 1948 byly pak vydány básně ve sbírce Věrní v cizině - věrní ve vlasti.

Pokud máte, vážení krajané, zájem nahlédnout do těchto básní a připomenout si život na Volyni, či darovat tuto knihu Jiřího Řebla-Volynského svým dětem či vnukům - mám ještě nějaké výtisky.

Knihla stojí 40 Kč a zašlu Vám ji. Josef Kubový, Děrenská 649
742 45, Fulnek.

